

משרד החינוך

מנהל מדע וטכנולוגיה

הפקוח על מגמת עיצוב השיער וטיפוח החן

פרויקט גמר באיפור אומנותי

"גולגולת סוכר"

מורה מנחה: אאאא אאאא

שם התלמיד: ישראל ישראלי

כיתה/ מגמה : יב' , עיצוב שיער ואיפור אומנותי

ת.ז: אאאאאאאאאא

מאי 2017

תוכן העניינים

מבוא.....עמ' 3

חלק ראשון: החלק המחקרי

מקור ההשראה גולגולת סוכר מ-"יום המתים"- רקע כללי.....עמ' 4

סיכום ורפלקציה.....עמ' 5

ביבליוגרפיה.....עמ' 6

חלק שני: נספחים - התוצרים , תיאורם והסברתם

צילום מס' 1 - איפור של גולגולת סוכר קלאסית.....עמ' 7

תיאור והסבר תוצר 1.....עמ' 8

התפתחויות של מקור ההשראה

צילום מס' 2- חצי גולגולת סוכר וחצי ביוטי.....עמ' 9

תיאור והסבר תוצר 2.....עמ' 10

צילום מס' 3- גולגולת סוכר באוריינטציה גותית.....עמ' 11

תיאור והסבר לתוצר 3.....עמ' 12

איפור פנטזיה תלת מימד -אפקטים מיוחדים, איפור פציעה

צילום של תוצר איפור כוויה.....עמ' 13

תיאור והסבר לאפקט המיוחד.....עמ' 14

מבוא

איפור פנטזיה הוא סגנון איפור שמאפשר יצירתיות, התבוננות, חשיבה מחוץ לקופסא. בחלק א' של העבודה הצגתי איפור פנטזיה של גולגולת סוכר. הבחנתי שהדמות מאוד פופולארית בתחום האיפור האומנותי. בארץ ניתן לבצע אותה בתחפושות בפורים ובמסיבות, בווריאציות שונות. יחד עם זאת, הדמות שבחרתי נשענת על רקע תרבותי, מסורתי עשיר מאוד. מקור הדמות באמריקה הלטינית. ניתן לראות שמבצעים אותה באופן מקורי בטכסים המסורתיים שלהם. אפשר לפגוש "גולגולת סוכר" בשמות

נלווים כגון: גולגולת מקסיקנית, גולגולת "יום המתים" ועוד.

היצירות שלי שהתפתחו מהרעיון המרכזי דומות במבנה המורפולוגי לגולגולת הסוכר. אולם, לכל אחת משתי היצירות שהתפתחו מהרעיון המרכזי יש את הייחודיות שלה.

כך למשל איפור הפנטזיה שבחציו האחד של הפנים מאופר כגולגולת סוכר ובחציו השני מאופר בסגנון ביוטי. מצאתי כי השילוב של שני סגנונות איפור ביצירה אחת הופך אותה למעניינת ולמסקרנת יותר. כמו כן היא עשויה להיות שימושית בפורים ובאירועים חברתיים כמו מסיבות בפסטיבלים. גם היצירה השנייה שנבעה מדמות גולגולת הסוכר, הגולגולת הגותית יש לה חיבור לעולם מלא של סמלים ויכולה לשמש את אלה שמתחברים לסגנון הגותי אם זה במוסיקה, או אופנה בסגנון הגותי. אלה ימצאו עצמם מתחברים לתחפושת כזאת בפורים או באירועים חברתיים.

בחרתי בגולגולת סוכר כי מאז ומתמיד הייתה זאת דמות שעניינה וסקרנה אותי. רציתי להכיר אודותיה לעומק. חשבתי לחבר את הדמות השמרנית של פעם לדמות מודרנית ורלוונטית כיום

בהמשך העבודה, בחלק ב', אציג איפור בתלת מימד מעולם האפקטים. בחרתי בפציעה

חלק ראשון- החלק המחקרי

מקור ההשראה, גולגולת סוכר מחגיגת "יום המתים"

רקע כללי

מקור ההשראה שלי לאיפור הפנטזיה גולגולת סוכר נבע מאחד הסמלים המרכזיים בחגיגת "יום המתים". חג "יום המתים" מתקיים בכל יבשת אמריקה הלטינית. מקורו בטקסי דת קדומים שקיימו תושבי המקום. הטקסים הם אירועים משפחתיים וקהילתיים. החוגגים שמתהדרים בתחפושות של גולגולות סוכר רואים זאת כהזדמנות לפרץ של ביטויי התרבות והמסורת, החג ססגוני ומרתק.

החל מסוף באוקטובר וב 1 זה 2 בנובמבר, מתאחדים עם המתים האהובים. ימים אלה הם ימי הקציר והפרפרים הלבנים המתעופפים בשדות התירס, נחשבות לנשמות האהובות של הנפטרים, שמבקשות לחזור ולחגוג עם בני משפחתם את "חגיגות המתים" מקור החגיגות בבני מקסיקו שהאמינו כי נשמות המתים שבות בכל שנה לבקר את קרוביהן כדי לאכול, לשתות ולשמוח.

יום המתים המתרחש בבתי הקברות מתמלא במשפחות שהתרכזו סביב קברי יקיריהם ועמלו בצביעת המצבות, בניקוין ובקישוטן. החוגגים בונים במוקדי הטקסים קשתות ענקיות מעץ, ומקשטים אותן בפרחים גדולים ובהירים ובסממני החג, מדליקים נרות, מתפללים, מעלים זיכרונות על המתים ושרים. מפזרים שבילים של פרחים לפתחי הבתים כדי לסמן לנשמות האהובות את דרכן, מכינים מנחות לנפטרים ומכינים את מיטב האוכל לחג. כל ההכנות מיועדות לארוחה השנתית המשותפת של החיים עם קרוביהם המתים. המזון שנועד לאירוע

מבוסס על בשר מתובל, שוקולד ועוגיות סוכר בצורות של גולגולות אנשים ובעלי חיים. האווירה שם של שמחה וקרנבל ססגוני. בשש אחר הצהריים מצלצלים הפעמונים כל שלושים שניות כדי לזמן את המתים ויצלצלו במשך כל הלילה, בזריחה ייפסקו הצלצולים ובני המשפחה והחוגים ישובו לבתיהם.

סיכום ורפלקציה

בעבודה זו עסקתי באיפור אומנותי, איפור פנטזיה. בחלק הראשון של העבודה הצגתי מידע מחקרי אודות מקור ההשראה שבהמשך ממנה התפתחו תוצרים נוספים. בתחילת תהליך עבודתי חקרתי מהי גולגולת סוכר? הבנתי שזוהי דמות הנשענת על רקע תרבותי, מסורתי הנהוג באמריקה הלטינית.

האיפור המקורי של הגולגולת ביום המתים הוא צבעוני מאוד, מלווה באביזרים ובסממנים סימבולים תרבותיים, כמו זר פרחים קורי עכביש, שימוש בתחרות ועוד. בהמשך עבודתי בחלק השני של העבודה, הצגתי תוצרים והתפתחויות של גולגולת הסוכר המסורתית מיום המתים אשרו התחלפה ברעיונות שהתפתחו מהמקור.

בחלק השני, חלק הנספחים, הצגתי שתי התפתחויות. בראשונה, הצגתי איפור שהוא פחות צבעוני מהמקור, חצי פנטזיה וחצי ביוטי, איפור שיכול לשמש בנשפים או מסיבות. ובהתפתחות השנייה הצגתי איפור פנטזיה של גולגולת סוכר בסגנון גותי בגוונים של שחור ולבן בעיקר. בסוף העבודה הצגתי טכניקה נוספת של תוצר. איפור פנטזיה, בתלת מימד. ביצירה הצגתי אפקט מיוחד של פציעה בצורת כווייה. המקור להשראה היה מתמונה אמיתית של כווייה, כך יכולתי להבחין בגוונים של הכווייה, במרקמים של העור הפצוע.

לסיום אני רוצה לציין שהודות לשיעורי האיפור בבית הספר הרחבתי את הידע שלי בכל הנוגע לאיפור אומנותי בכלל ולאיפור פנטזיה בפרט. למדתי להכיר שיטות עבודה מגוונות, הכרתי חומרים ועזרים שיכולים לעזור לי להגיע ליצירה ברמה גבוהה. וכמו כן, למדתי להשתמש במקורות מידע ומקורות השראה מגוונים.

ביבליוגרפיה

- אילן נוגה (2014). חג המתים במקסיקו ובאמריקה הלטינית. " מסע אחר" (מאוחזר מהאתר בתאריך: 6.9.16)

<http://www.masa.co.il/newsearch.php>

- יעקבסון. א, (2012). יום המתים בגואטמלה, "אימגו" מגזין מאמרים- כתב עת בנושאי תרבות ותוכן (מאוחזר מהאתר בתאריך : 6.9.16)

<http://www.e-mago.co.il/magazine-227.htm>

חלק שני: נספחים- תוצרים תיאור והסבר

צילום 1- איפור של גולגולת סוכר

(הצילום להמחשה מאתר pinterest)

מקור ההשראה – גולגולת סוכר מ"יום המתים"

בכל גולגולת סוכר קלאסית אפשר להבחין בקווים כלליים דומים . המוטיבים שמצירים על הגולגולת חוזרים על עצמם והבסיס לכולן הוא אותו הבסיס ממנו יוצאים.

העיקרון המרכזי המנחה באיפור גולגולת סוכר מ"יום המתים" הוא שמאפרים על פי המורפולוגיה של עצמות הפנים, לפי הגולגולת עצמה. כך ניתן להבחין למשל שגוון הפנים הטבעי יוחלף בגוון בהיר מאוד עד לבן. ביצירה שלי איפרתי במייקאפ לבן ופידרתי קלות .

באזור ארובות העיניים אפרתי בצבע מים, צבעי גוף, האיפור בגוון אפור/שחור. בדרך כלל תמיד באזור זה יהיה גוון כהה . אך, בשונה מגולגולת רגילה, בגולגולת סוכר יתווסף גוון נוסף לעפעפי העיניים כגון סגול , טורקיז ועוד.... אני העדפתי להשאיר אותן אפורות. מסביב לארובות העין השחורות יהיו עיטורים של עיגולים קטנים בכל היקף הארובות. אני בחרתי להדביק עם דבק ריסים עיגולים מאבני חן פשוטות בגוון אדום ושחור.

באזור הפה והלסת תמיד יהיה קו מאוזן, ארוך ומקושת עד האוזניים שבסופו של הקו יש עיטור בקו המאוזן שיקווקו בקווים מאונכים במרחקים שווים, להשוות מראה כמו של עצמות השיניים. אך בשונה מגולגולת רגילה לעיתים אפשר לראות גם שפתיים מאופרות בגוון עז. אך לא באיפור הזה.

מה שמעיד על טקסיות וחגיגיות כאשר משווים לגולגולת מאפיינים של שמחה וצבעוניות למרות הדיסוננס שבעניין, שזה טקס שנעשה בבתי קברות מקום מאוד לא שמח ויש קרבה בין המתים לחיים.

לכל גולגולת קלאסית מ"יום המתים" מוסיפים מוטיבים וסמלים תרבותיים . כך למשל ניתן להבחין שברוב גולגולות הסוכר יש באזור המצח רשת של קורי עכביש והוא בדרך כלל בצבע שחור. כך גם אני אפרתי בעזרת עיפרון שחור. בנוסף מעטרים בפרחים, כגו שושנים אדומות באזור הסנטר ושני עלים בסופם בצבעי גוף בגוון ירוק . את הפרחים שלי איפרתי בצבעי גוף על בסיס מים בגוון אדום עז. בדרך כלל בגולגולת סוכר קלאסית יונח על הראש זר פרחים

ענקיים ממשי. כך גם אני הנחתי קודם בד תול שחור מתחרה ועליו הנחתי זר עם פרחים
אדומים ושחורים לסירוגין בדומה לעיגולים שמסביב לארובות העיניים. לסיום הוספתי עגילים
אדומים בצורת שושנים להעצמת החגיגות.

התפתחויות של מקור ההשרה

צילום מס' 2 - חצי מהפנים איפור פנטזיה, גולגולת סוכר וחצי השני איפור יופי רומנטי

(צילום להמחשה מתוך האתר: pinterest)

תיאור והסבר לתוצר2, התפתחות שנייה למקור ההשראה

פנטזיבייט- חצי פנטזיה חצי בייט

התפתחות ראשונה של גולגולת הסוכר באיפור אומנותי המשלב בתוכו בו זמנית שני סגנונות איפור יחד עשוי להיות מרתק ומאתגר במיוחד. בחרתי לשלב מתוך עניין שנראה לי לגיטימי להגיע למשל למסיבה שבה אני מאופרת או מאפרת ומדגישה את התווים היפים בפנים באיפור יופי ומצד שני האיפור למסיבה בסגנון אומנותי שאי אפשר להתעלם מהדרמטיות שבו שמזכיר קרנבל שמח.

החלטתי לאפר את חציים של הפנים כגולגולת סוכר והשתמשתי רק בגוונים של שחור ולבן , האיפור מינימליסטי אך יש בזה קוטביות ועומק . את זר פרחים שעל הראש לקחתי בהשראת המוטיבים הסמליים של הטכסים מיום המתים, בחרתי בפרחים גדולים, עשויים ממשי, בצבעים בהירים.

תהליך האיפור- בבסיסי האיפור השתמשתי בגווי מייקאפ שונים בין שני הצדדים. אולם בקו אמצע הפנים מיזגתי בין הגוונים. באיפור הבייט התאמתי את גוון המייקאפ לגוון העור הדוגמנית ואילו באיפור האומנותי השתמשתי במייקאפ בהיר הרבה יותר מגוון העור, על מנת להשוות מראה של גולגולת. את השפתיים איפרתי בהתאם לסגנונות האיפור, בבייט הדגשתי את השפתיים בגוון אדום ובפנטזיה שרטטי אותם בקווים אנכיים שחורים להשוות מראה של שיני גולגולת. את העיניים איפרתי בהתאם לסגנון ולדמות. בפנטזיה השוויתי מראה של גולגולת ואיפרתי את העין בעיגול גדול בשחור. לעומת זאת, בבייט איפרתי את העין באיילנר שחור, בריסים הנחתי מסקרה שחורה בנדיבות להשוות לעין מראה רך ורומנטי . את עצם הגבה הדגשתי בגוון שמנת. את עצמות הלחיים הדגשתי בעדינות בסומק בגוון חום בהיר כתמתם.

צילום מס' 3- איפור גולגולת סוכר באוריינטציה גותית

(תמונה להמחשה מתוך האתר: pinterest)

תיאור והסבר לתוצר מס' 3. התפתחות שנייה של מקור ההשראה

גולגולת גותית בהשראת גולגולת הסוכר הקלאסית גולגולת זו משקפת יצירה שיש בה אמירה חברתית, תרבותית.

השילוב בין גולגולת סוכר עם הסממנים הגותיים כגון הצבע השחור ששולט בלבוש והשיער המעוצב בסגנון גותי, הגוון הבהיר של הפנים תוך הדגשת העיניים בעיגולים שחורים ומעליהם נקודות שתופסות את מקומן של העיטורים, יכול לשמש בתצוגות אופנה או בקליפים של שירי מטאל ורוק כבד השייכים לז'אנר זה.

תהליך העבודה- בבסיס האופור מרחתי מייקאפ בהיר מאוד ביחס לגוון העור, כמעט לבן, באזור העיניים, השארתי מקום בצורת אליפסה מעוינת, בסגנון חתולי, ואיפרתי בגוון שחור, מעל זה באזור הגבות ניקדתי נקודות שחורות בקשת. את אזור השפתיים הדגשתי את השיניים והלסתות איפרתי בקו רוחבי לפי המורפולוגיה של הפנים. ועל הקו ציירתי קווים מאונכים להשוות מראה של שיניים בגולגולת.

חלק ב'- איפור פנטזיה תלת מימד - אפקטים מיוחדים

איפור כווייה דרגה 3

(הצילום להמחשה מהאתר: pinterest)

תיאור והסבר לאיפור פנטזיה בטכניקת תלת מימד - כווייה בדרגה 3

פציעה כזאת יכולה להיגרם למשל מפגיעה בתאונה, כאשר העור בא במגע עם אש או חום גבוהה מאוד. העור הפגוע נראה אדום וחרוך עם שלפוחיות פתוחות מלאות בנוזל מוגלתי. איפור כזה אפשר ליישם באיפור לפורים או איפור לקולנוע. לדוגמא, כאשר יש סצנה שבא יש צורך להמחיש פציעה של כווייה בדרגה 3 בזרוע.

האפקט של פציעה על ידי איפור דומה במראה לפציעה במציאות, מכיוון שמשתמשים בעזרים שיכולים להמחיש היטב את המראה .

בשלב הראשוני השתמשתי בתמונה כהשראה שבה ראיתי איך נראית כווייה אמיתי ועזרתי

בחומרים אותם הכרתי בכיתה בלימודי הפנטזיה בתחום אפקטים מיוחדים.

תהליך העבודה: שלב 1- מורחים שכבת לטקס נוזלי באזור הפציעה ומייבשים בפן. לאחר הייבוש עושים מס' קרעים עם מכשיר עזר. שלב 2- מאפרים בצבעי גוף על בסיס ומים ושמן לפי התמונה. מסביב לקרעים ובתוך מאפרים בגוון חום מעט שחור ואדום. במרכז הפציעה דוחפים חתיכות צמר גפן טבולות בג'לטין ומעליהן מאפרים בצבעי שמן בגוון חרדל ואדום כמו הפרשה

מוגלית.